

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Indre Fosen Fellesnemnd	09.11.2017

Saksbehandler: Siri Vannebo

DELTAKELSE I NORDRE FOSEN VANNOMRÅDE 2018 - 2021

Sakens bakgrunn og innhold:

I 2007 vedtok Stortinget «Forskrift om rammer for vannforvaltningen» (*vannforskriften*), som implementerer EUs rammedirektiv for vann i norsk rett. Formålet med vannforskriften er å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av våre vannressurser. Forskriften skal sikre at det utarbeides og vedtas regionale forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer for hver vannregion, med sikte på å oppfylle miljømålene.

Som følge av vannforskriften er Norge delt inn i vannregioner og vannområder som følger grensene for nedbørfelt. Hensikten med denne inndelingen er å sikre god forvaltning av vannressursene på tvers av kommunegrenser, fylkesgrenser og landegrenser. Nordre Fosen vannområde består i hovedsak av Osen, Roan, Åfjord, Rissa, Leksvik, Bjugn og Ørland kommuner. Samarbeidet i vannområdet startet i 2011.

Regional vannforvaltningsplan for vannregion Trøndelag er gjeldende fra 2016-2021. Deretter vil planen rulleres for nye seksårsperioder. Planen setter konkrete miljømål for bekker, elver, innsjøer og sjøvann i kommunene. Vannområdet deltok aktivt i utarbeidelsen av vannforvaltningsplanen. Kommunene vedtok i høringsinnspill til planen i november-desember 2014 å «være aktiv[e] bidragsyter[e] til at målene i vannforskriften nås».

Den regionale vannforvaltningsplanen gir føringer for hvordan kommunene bør jobbe med de viktigste utfordringene for vannmiljøet fram til og med 2021. De viktigste utfordringene innenfor kommunenes myndighetsområde er avrenning fra landbruksarealer og forurensning fra private avløpsanlegg. Dersom målene i vannforvaltningsplanen skal nås er det nødvendig å gjennomføre miljøtiltak.

Arbeidsoppgaver i vannområdet

Vannområdet Nordre Fosen har vært et viktig samarbeidsforum for vannforvaltning fra oppstarten i 2011. Vannområdet jobber med:

- Utvikle arbeidsmetoder og standarder for arbeid med felles utfordringer.
- Gjennomføre et felles prosjekt om spredte avløp (Se informasjon lenger ned)
- Utveksle erfaringer fra konkrete miljøprosjekter i vassdrag.

- Samordne vannforvaltningsarbeidet med andre relevante sektorer (Fylkesmannen, Fylkeskommunen, Statens Vegvesen, NVE m.fl.).
- Samordne og bestille/gjennomføre miljøundersøkelser (bl.a. for midler bevilget fra Fylkesmannen).
- Søke om økonomisk tilskudd fra relevante kanaler (Skjønnsmidler fra Fylkesmannen, prosjektmidler fra fylkeskommunen og Miljødirektoratet).
- Legge til rette for medvirkning fra interesseorganisasjoner, privatpersoner og næringsliv i vannforskriftsarbeidet.
- Spre informasjon om vannforvaltning og miljøtilstanden i vannressursene via kommunenes nettsider og hjemmesiden til vannområdet (<http://www.vannportalen.no/vannregioner/trondelag/vannomrader/nordre-fosen/>)
- Rapportering om status og måloppnåelse til vannregionmyndigheten (Sør-Trøndelag Fylkeskommune).
- Prosjektleder deltar i vannforvaltningsarbeidet på regionalt nivå ved deltakelse i arbeidsutvalget for vannregion Trøndelag.

Prosjekt spredte avløp

Vannområdet har utarbeidet en tiltaksplan for spredte avløp. Tiltaksplanen har vært på høring våren 2017, og vil opp til endelig politisk behandling i kommunestyrene høsten 2017.

Formålet med tiltakene i planen er:

- Redusere forurensningsbelastningen fra spredte avløp til et akseptabelt nivå, slik at målet om god økologisk tilstand i vannforekomstene kan nås. Arbeidet må koordineres med forurensningstiltak i bl.a. landbrukssektoren, som også bidrar med utslipp av næringsstoffer til vassdrag.
- Sikre drikkevannskilder (overflatevann og private brønner) mot forurensning fra spredte avløp.
- Sikre at ikke forurensning fra spredte avløp hindrer brukerinteressene knyttet til vannet, som f.eks. bading.

De fleste kommunene, med unntak av Leksvik og Osen, vedtok i 2016 å øke slamtømmingsgebyrene for 2017 for å finansiere en fulltidsstilling innen spredte avløp på Fosen. Dette var en viktig forutsetning for at kommunene skal kunne arbeide etter tiltaksplan spredte avløp, og ivareta sitt myndighetsansvar etter forurensningsforskriften. Satsen som lå til grunn var 110 kr. per abonnent. (Flere av kommunene tok allerede inn noe slamtømmingsgebyr til saksbehandling etter forurensningsforskriften. Økningen i slamtømmingsgebyret ble da mindre, til en totalsats på 110 kr.) Stillingen er nå besatt, og prosjektet har finansiering for ett år.

Økonomi – drift av vannområdet

Tabellen under viser driftsregnskap for 2014-2016 og driftsbudsjett for 2017. Vannområdet får årlige driftstilskudd fra Sør-Trøndelag fylkeskommune. I tillegg søker vannområdet om prosjektmidler fra ulike ordninger. I perioden 2014 tom. 2016 har vannområdet fått utbetalt til sammen 2,3 millioner kroner i prosjektmidler.

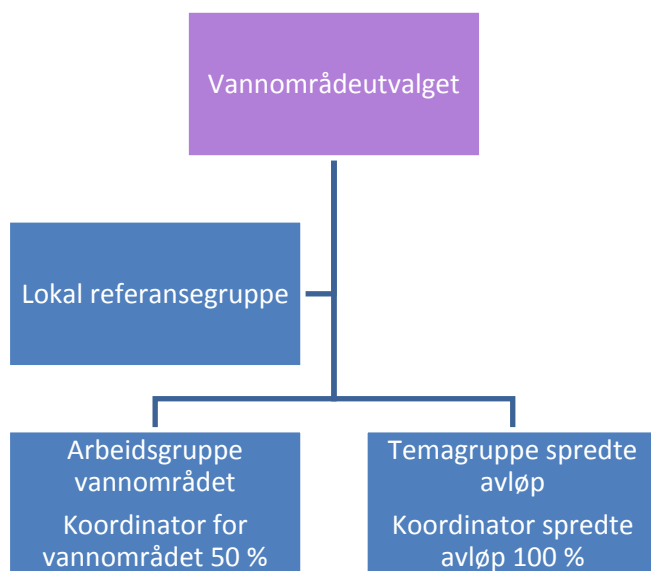
Midler	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Budsjett 2017
Tilskudd STFK	50 000	100 000	150 000	350 000
Tilskudd skjønnsmidler til drift	100 000	200 000	-	-
Bjugn kommune	60 000	60 000	60 000	60 000
Osen kommune	30 000	30 000	30 000	30 000

Rissa kommune	70 000	70 000	70 000	70 000
Roan kommune	30 000	30 000	30 000	30 000
Ørland kommune	60 000	60 000	60 000	60 000
Åfjord kommune	50 000	50 000	50 000	50 000
Leksvik kommune*	-	-	-	50 000
Total	450 000	600 000	450 000	700 000
Utgifter				
Lønn prosjektleder 50 % stilling	365 590	300 356	325 199	350 000
Reisekostnader	50 114	19 242	35 303	30 000
Møter	5 398	1 190	3 076	5 000
Til prosjekter/overvåkning		155 434	76 750	315 000
Div utgifter	4 327	-	13 185	-
Total	425 429	476 222	453 513	700 000

* Leksvik kommune besluttet før jul 2016 å delta politisk og administrativt i vannområdet. Dette var en følge av at grensene til vannområdet ble justert til også å inkludere Leksvik kommune.

Organisering og økonomi 2018-2021

De fleste kommunene vedtok å høyne slamtømmingsgebyret for 2017 for å ansette en person til å jobbe med spredte avløp på Fosen på 100 %. Denne «koordinatoren» er nå ansatt, og vil være en viktig forutsetning for at målene i tiltaksplan spredte avløp kan oppfylles. Det er vedtatt finansiering for ett år (kommunestyrene vedtar slamtømmingsgebyrene årlig), men det er behov for å få mer forutsigbare tidsrammer i prosjektet. Derfor vil det være hensiktsmessig å opprette en egen temagruppe for spredte avløp i vannområdet, og at «prosjekt spredte avløp» gjennomføres som en del av driften i vannområdet, med tilsvarende prosjektperiode. Nytt organisasjonskart vil dermed se slik ut:

Driftsbudsjettet for den neste prosjektperioden (dvs 2018 – 2021) tilsvarer tidligere års budsjetter, med unntak av at prosjekt spredte avløp er tatt inn. I tillegg vil vannområdet trolig få betydelige summer i prosjektstøtte i løpet av de neste årene, men dette er ikke regnet med i driftsbudsjettet. Den eksterne finansieringen fra vannregionmyndigheten (250.000 per år) har gått over statsbudsjettet, og har derfor vært usikker fra år til år. Ny, revidert vannforskrift er nå på høring til januar 2018. Høringsforslaget innebærer at vannregionmyndighets-ansvaret

flyttes over fra fylkeskommunen til fylkesmannen. Det er vanskelig å si om dette vil føre til en enda mer usikker finansiering.

Midler	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Tilskudd vannregion-myndighet /regional vannkoordinator	250 000	250 000	250 000	250 000
Tilskudd til drift fra kommunene				
Bjugn kommune	60 000	60 000	60 000	60 000
Osen kommune	30 000	30 000	30 000	30 000
Indre Fosen kommune	120 000	120 000	120 000	120 000
Roan kommune	30 000	30 000	30 000	30 000
Ørland kommune	60 000	60 000	60 000	60 000
Åfjord kommune	50 000	50 000	50 000	50 000
Tilskudd til prosjekt spredte avløp*				
Bjugn kommune	214 830	214 830	214 830	214 830
Osen kommune	49 500	49 500	49 500	49 500
Indre Fosen kommune	251 020	251 020	251 020	251 020
Roan kommune	56 430	56 430	56 430	56 430
Ørland kommune	97 900	97 900	97 900	97 900
Åfjord kommune	138 710	138 710	138 710	138 710
Total	1 408 390	1 408 390	1 408 390	1 408 390
Utgifter				
Koordinator vannområdet 50 %	350 000	350 000	350 000	350 000
Koordinator spredte avløp 100 %	800 000	800 000	800 000	800 000
Reisekostnader	70 000	70 000	70 000	70 000
Møter	5 000	5 000	5 000	5 000
Til prosjekter/overvåkning	150 000	150 000	150 000	150 000
Div utgifter	33 390	33 390	33 390	33 390
Total	1 408 390	1 408 390	1 408 390	1 408 390

*tilsvarer omtrent 110 kroner per slamtømmingsabonnent, men kommunene må selv ta stilling til hvordan denne posten skal finansieres. Slamtømmingsgebyr vedtas årlig, og er basert på selvkostprinsippet.

Vurdering og oppsummering:

Det er viktig at samarbeidet i vannområdet videreføres, med en koordinatorstilling på 50 %. Samarbeidet, og koordinatorstillingen, er en viktig forutsetning for at kommunene skal kunne følge miljømålene som følger av vannforskriften og delta i utarbeidelsen av regional vannforvaltningsplan. Organiseringen med en felles koordinator er en forutsetning for å få eksterne tilskudd til drift. Koordinatorstillingen gir også kapasitet til å søke om betydelige prosjektmidler fra ulike tilskuddsordninger.

De fleste kommunene i vannområdet (med unntak av Leksvik og Osen) vedtok i 2016 å øke slamtømmingsgebyrene med 110 kr for å finansiere en felles 100 % stilling innen spredte avløp. Slamtømmingsgebyrer vedtas av kommunestyrene hvert år, men det er viktig at kommunene forplikter seg til å bidra med finansiering av denne fulltids-stillingen utover ett år. Dette er en viktig faktor for at kommunene skal kunne følge opp intensjonene i tiltaksplan spredte avløp, og ivareta sitt myndighetsansvar etter forurensningsforskriften. Det vil være hensiktsmessig at arbeidet med spredte avløp blir en del av arbeidet i vannområdet, og at «prosjekt spredte avløp» følger prosjektperioden til vannområdet.

Prosjektleders innstilling:

1. Indre Fosen kommune opprettholder samarbeidet i Nordre Fosen vannområdet t.o.m. 2021, og bevilger årlig kr. 120.000,- til drift av vannområdet
2. Indre Fosen kommune deltar i samarbeidet om spredte avløp i vannområdet t.o.m. 2021, og bidrar i finansieringen av en 100 % koordinatorstilling innen spredte avløp. Kommunenes bidrag fordeles etter antall slamavskillere i kommunen.